

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/8/2021
Identifikačné číslo spisu: 1516010819
Dátum vydania rozhodnutia: 03.03.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1516010819.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedníčky JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti obvinenej V. N. pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona na neverejnom zasadnutí konanom 3. marca 2021 v Bratislave o dovolaní obvinenej V. N. proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V z 9. októbra 2019, sp. zn. 4T/129/2016, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 3. septembra 2020, sp. zn. 4To/45/2020, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvinenej V. N. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 9. októbra 2019, sp. zn. 4T/129/2016, uznal obvinenú V. N.Č. vinnú z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 4. júla 2013 v priestoroch spoločnosti T.-C., s. r. o. na A. ulici č. XXX v A. pod zámenku zabezpečenia získania bankovej garancie v sume 100.000.000 eur pre poškodeného eur uzatvorila v mene Q. H. zastupujúceho spoločnosť J. B., s Ing. B. W. zastupujúcim poškodenú spoločnosť W., s. r. o. Zmluvu o sprostredkovaní a Zmluvu o poskytnutí služieb, na ktorých uzatvorenie nemala oprávnenie ani splnomocnenie, pričom za účelom financovania činnosti smerujúcej k zabezpečeniu požadovanej bankovej garancie súčasne vylákala zálohu vo výške 3.000 eur, ktorá bola prevedená na jej bankový účet č. XXXXXXXXXXXX vedený v Tatra banke, a. s. dňa 17. júla 2013, sľubovanú bankovú garanciu prostredníctvom Q. H. ani inej osoby nezabezpečila, prevzatú zálohu na dojednaný účel nepoužila a túto ani doposiaľ nevrátila, čím poškodenej spoločnosti W., s. r. o. so sídlom K. E. č. X, R., IČO: XX XXX XX spôsobila škodu vo výške 3.000 eur.

Za to jej okresný súd uložil podľa § 212 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, ktorého výkon jej podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Trestného zákona podmienene odložil na skúšobnú dobu 30 mesiacov. Zároveň podľa § 50 ods. 2, § 51 ods. 4 písm. c) Trestného zákona jej uložil povinnosť spočívajúcu v príkaze

nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu. Súčasne podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku okresný súd obvinenú zaviazal na náhradu škody poškodenej spoločnosti W., s. r. o., K. E. X, R., IČO: XX XXX XX, vo výške 2.995,- eur.

Obvinená napadla uvedený rozsudok okresného súdu odvolaním, ktoré Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 3. septembra 2020, sp. zn. 4To/45/2020, zamietol podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné.

Proti uzneseniu krajského súdu, ktoré bolo obvinenej a jej obhajcovi doručené 1. októbra 2020, podala obvinená prostredníctvom obhajcu 1. decembra 2020 dovolanie, ktoré (napriek odôvodneniu) postrádalo uvedenie a označenie dôvodov podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinená uviedla skutočnosti, ktoré považuje za dôvodné, keď v jej neprospech neboli vyhodnotené jej listinné návrhy a návrhy na doplnenie dokazovania. Poukázala na to, že bolo nesprávne a nedostatočne vykonané dokazovanie v prípravnom konaní a pred súdom, keďže okresný súd nevykonal konfrontáciu medzi obvinenou a svedkom Q. H., ako aj so svedkami V. H. a Q. V., čím by podľa nej bol zistený pravdivý skutkový stav. Ďalej namietala, že bola porušená zásada in dubio pro reo, pričom uviedla, že poškodenému vystavila faktúru, ktorú doposiaľ neuhradil a obvinenej neoznámil číslo jeho účtu, aby mohla na jeho nátlak dobrovoľne v mene Q. H. uhradiť sumu. Trestné oznámenie podával Ing. W. ako súkromná osoba a na výsluchu na OR PZ v Leviciach nevedel uviesť, kto je poškodený, a ani to, či suma 3.000,- eur je istina, ktorá patrí do vlastníctva obchodnej spoločnosti W., s. r. o., alebo do jeho vlastníctva, pričom odsúdenej uvádzal číslo účtu inej fyzickej osoby. V tejto súvislosti obvinená dodala, že má za to, že náhrady škody sa domáha bez právneho dôvodu.

Z týchto dôvodov obvinená navrhla, aby dovolací súd týmto dovolaním napadnuté rozsudky zrušil a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Prokurátorka príslušnej okresnej prokuratúry v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvinenej poukázala na to, že skutkový stav bol spoľahlivo a jednoznačne zistený nielen okresným súdom, ale aj krajským súdom. Podľa názoru prokurátorky predmetná námietka neobstojí, keďže orgány činné v trestnom konaní v rámci prípravného konania, ako aj súd vykonali všetky dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu bez dôvodných pochybností, pričom nevykonali dôkazy nad rámec potrebného na zistenie skutkového stavu bez dôvodných pochybností v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. K dovolacej námietke obvinenej, že poškodený jej neoznámil bankový účet, na ktorý mu mala vrátiť ním poskytnuté finančné prostriedky, prokurátorka uviedla, že počas súdneho konania obvinená zaslala 5,- eur na bankový účet poškodeného, ktorý aj v rámci svojej výpovede pred súdom uviedol, že 5,- eur od obvinenej obdržal, a z toho hľadiska si obvinená musela byť vedomá, že finančné prostriedky môže vrátiť na daný účet, na ktorý už zaslala daných 5,- eur (jej obhajoba, že v banke jej povedali, že daný účet patrí nejakej žene taktiež neobstojí, keďže poškodený sa výslovne vyjadril, že daných 5,- eur obdržal). Zároveň podľa prokurátorky obvinená, ak mala pochybnosti o správnom bankovom účte poškodeného, na ktorý má vrátiť peňažné prostriedky, mohla svoju povinnosť splniť uložením peňažných prostriedkov ich zložením v notárskej úschove pre poškodeného. Z uvedeného dôvodu považuje prokurátorka i tieto dovolacie námietky obvinenej za nenáležité a zvlášť za nenapĺňajúce dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Napokon, zákonnosť vykonaného dokazovania potvrdil vo svojom rozsudku i odvolací súd, ktorý dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal vo veci na hlavnom pojednávaní v rozsahu potrebnom na rozhodnutie ohľadom správneho ustálenia viny obvinenej a zákonným spôsobom vyvodil z neho i správne právne závery.

Prokurátorka sa nestotožnila s tvrdeniami obvinenej, skutočnosti ktoré obvinená uvádza sú podľa nej irelevantné, nakoľko poškodený v konaní pred súdom uviedol, že síce nevie presne určiť, či finančné prostriedky boli len z firmy alebo išlo o jeho súkromné finančné prostriedky, prípadne oboje, ale uvedené podľa prokurátorky nič nemení na skutočnosti, že sa obvinená tým, že uviedla poškodeného do omylu obohatila na jeho úkor. Pokračovala, že obvinená preukázateľne prevzala od poškodeného 3.000 eur za

účelom sprostredkovania bankovej záruky, ktoré nevrátila a pričom ani žiadnu činnosť nesprostredkovala. Zároveň zmluva o sprostredkovaní, ktorú obvinená podpísala v zastúpení Q. H., bola podpísaná bez jeho vedomia, pričom on v danej veci nekonal a ani nikoho nesplnomocnil na to, aby konala v jeho mene, čím obvinená uviedla poškodeného do omylu a vylákala od neho sumu vo výške 3.000,- eur. Prokurátorka dodala, že sám odvolací súd v odsudzujúcom rozsudku obranu obvinenej vyhodnotil ako nedôvodnú a neakceptovateľnú.

Záverom prokurátorka pripomenula, že so všetkými skutočnosťami a dôvodmi, na ktorých založila obvinená svoje dovolanie, sa dostatočne vysporiadal okresný súd v priebehu vykonávania dokazovania a v odôvodnení rozsudku, ale taktiež aj krajský súd v odvolacom konaní a následne i rozhodnutí. Z odôvodnení citovaných súdnych rozhodnutí, no najmä z rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že vykonaným dokazovaním bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané spáchanie skutku obvinenou a jej konanie napĺňa všetky znaky žalovaného prečinu, za spáchanie ktorého bol odsúdenej uložený zákonný a spravodlivý trest.

S poukazom na vyššie uvedené, má prokurátorka za to, že s dovolacími námietkami obhajoby sa nemožno stotožniť, žiaden dovolací dôvod nie je daný, preto navrhla dovolanie obvinenej podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

V podaní doručenom okresnému súdu 21. januára 2021 obvinená reagovala na vyjadrenie prokurátorky tak, že uviedla, že zo strany Okresnej prokuratúry Bratislava V došlo k absolútnemu nepochopeniu obsahu jej dovolania. Obvinená poukázala na to, že podľa jej mienky nebolo dôkladne uskutočnené dokazovanie, a neodstránili sa rozpory v tvrdeniach poškodeného a najmä svedka Q. H., ktorý jednak na políciu a tiež na súde doslova účelovo uvádzal tvrdenia, ktoré sa podľa nej absolútne nezakladajú na pravde. Podľa obvinenej uvedený svedok, a to je preukázané listinnými dôkazmi, trestnými podaniami na jeho osobu, poškodil veľké množstvo občanov Slovenskej republiky o značné sumy (uvedené osoby neboli vypočítané, ani osoby, ktoré podali naňho trestné oznámenie). Dodala, že ona v podstate tiež patrí medzi poškodené osoby, pretože za sprostredkovateľské aktivity doposiaľ od neho nedostala žiadne finančné prostriedky a nahovoril ju na to, že aby na ňou uvedený účet prevzala finančné prostriedky od poškodeného (sám doposiaľ žiaden účet nemá zriadený), pričom poškodený jej uviedol účet, ktorý nie je jeho účtom a ani účtom firmy W., s. r. o., ale číslo účtu neznámej osoby. Z opatrnosti na uvedený účet poukázala 5,- eur a potvrdilo sa jej, že Ing. W. ako vraj osoba poškodená voči jej osobe konal nekorektne, čo potvrdila aj tým, že jej doposiaľ neuhradil faktúru, ktorú má obvinená riadne vystavenú, doručенú a jej dôvodnosť doposiaľ nespochybnil. Tzv. poškodený konal v súzvu s H., pričom poškodený pred pojednávacou miestnosťou na okresnom súde jej spontánne uviedol, že na trestnej lavici má sedieť H.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolacích (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie bolo podané obvinenou V. N. ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Trestného poriadku, potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku, avšak s neuvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je v zásade prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007-II]. Povedané inými

slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Prítom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Zároveň treba uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012-I). Povedané inými slovami, pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia dovolateľom a nie ich označenie podľa § 371 Trestného poriadku.

Podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku však dovolanie musí byť už pri jeho podaní odôvodnené tak, aby bolo zrejmé nielen to, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda, ale tiež to aké chyby sa rozhodnutiu alebo jemu predchádzajúcemu konaniu vytýkajú.

Podľa § 374 ods. 2 Trestného poriadku v dovolaní sa musí uviesť dôvod dovolania podľa § 371.

Najvyšší súd v súvislosti s v predmetnej veci neoznačením dovolacieho dôvodu podľa § 374 ods. 2 Trestného poriadku uvádza, že dovolanie musí byť zároveň špecifikované z hľadiska konkrétnych chýb, ktoré sa vytýkajú napadnutému rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré mu predchádzalo, a to vecným popisom chýb rozhodovania alebo konania. Predmetná špecifikácia vytvára predmet prieskumu dovolacieho súdu, resp. jeho záväznú hranicu v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, teda nie procesné označenie dôvodu dovolania podľa § 374 ods. 1 až 3 Trestného poriadku a písmen ods. 1 v rámci § 371 Trestného poriadku, ktoré je požadované § 374 ods. 2 Trestného poriadku. Vo vzťahu k tomu možno dodať, že označenie dôvodu dovolania jeho procesnou špecifikáciou podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku (jednotlivých písmen) až 3 je zákonom požadované a jeho absencia je dôvodom odmietnutia dovolania podľa § 382 písm. e) Trestného poriadku.

Súčasne je potrebné doplniť, že takým označením však nie je dovolací súd viazaný, preto pokiaľ chyba vecne vytýkaná dovolaním (teda v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku) je aj podľa hodnotenia dovolacieho súdu chybou rozhodnutia alebo jemu predchádzajúceho konania, pričom táto (chyba) zároveň spĺňa znaky zákonného dovolacieho dôvodu, označí tento dôvod dovolací súd vo svojom rozhodnutí bez ohľadu na jeho označenie v dovolaní požadované § 374 ods. 2 Trestného poriadku. Naopak, chybu, ktorá nie je rozhodnutiu alebo konaniu vecne vytýknutá v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku a ktorá by napriek tomu spĺňala znaky dôvodu dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, ktoré sú v dovolaní označené v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku, dovolací súd vlastným prieskumom nevyhľadáva.

V kontexte uvedeného najvyšší súd považoval za nadbytočné - napriek absencii označenia dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku - vyzývať obvinenú na odstránenie uvedeného nedostatku, a to predovšetkým s ohľadom na samotný obsah dovolacích námietok uvedených obvinenou v dovolaní.

Pokiaľ ide o námietky, ktoré obvinená v rámci dovolania vecne uplatnila a ktorých podstata je zrekapitulovaná vyššie, tieto majú skutkový charakter, keďže sa nimi snaží dosiahnuť revíziu skutkových zistení okresného súdu, ktoré si osvojil aj krajský súd a ktorých správnosť a úplnosť nemôže najvyšší súd v tomto konaní iniciovanom obvinenou skúmať ani meniť. Námietky skutkovej

povahy sú pritom uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý je oprávnený použiť iba minister spravodlivosti. Najvyšší súd sa preto s týmto okruhom námietok obvinenej nemohol zaoberať (primerane napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 14/2015).

Ďalej je potrebné uviesť, že nemožno účinne namietať ani obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učiný podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju už overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (primerane pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011).

V kontexte týchto všeobecných východísk najvyšší súd odkazuje na odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu, v ktorom sa stotožnil s ustáleným skutkovým stavom a so záverom okresného súdu, že všetky zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona boli jednoznačne naplnené po stránke objektívnej i subjektívnej. Krajský súd súčasne konštatoval, že vykonaným dokazovaním na okresnom súde bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané spáchanie skutku obvinenou, ktorej konanie zároveň napĺňa všetky znaky trestného činu, uvedeného v napadnutom rozsudku, keďže obvinená v mieste, čase a spôsobom uvedeným v skutkovej vete napadnutého rozsudku úmyselným konaním sa dopustila vyššie popísaného konaní. Možno teda dodať, že konanie obvinenej súdy prvého a druhého stupňa správne právne kvalifikovali ako prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona. Námietky obvinenej týkajúce sa spochybňovania výpovedí jednotlivých svedkov, sú námietkami vzťahujúcimi sa k preskúmvaniu správnosti a úplnosti zisteného skutku, ktorý však dovolací súd v konaní o dovolaní, ako už bolo vyššie uvedené, nemôže skúmať ani meniť, a z tohto dôvodu sa nimi ani nemôže (na podklade dovolania podaného obvinenou) zaoberať.

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k záveru, že v posudzovanej veci dôvody dovolania nie sú zjavne splnené, preto dovolanie obvinenej V. N. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí odmietol.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.